

Lovforslag nr. L 78

Folketinget 2017-18

Fremsat den 8. november 2017 af Simon Emil Ammitzbøll

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og forskellige andre love

(Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber)

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 60, stk. 1, indsættes efter »Ankestyrelsen«: », jf. dog § 60 a«.

2. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, kræver ikke godkendelse fra Ankestyrelsen. § 60, stk. 2 og 3, gælder ikke for sådanne aftaler.

Stk. 2. Aftaler omfattet af stk. 1 kan ophæves på de vilkår, der er indeholdt i aftalen, når et flertal af deltagerne beslutter det. En deltager kan udtræde af en sådan aftale på de vilkår, der er indeholdt i aftalen.

Stk. 3. Deltagerne orienterer inden for rimelig tid Ankestyrelsen om indgåelse, ophævelse og udtræden af aftaler omfattet af stk. 1.

Stk. 4. I aftaler omfattet af stk. 1 kan kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.«

§ 2

I lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1295 af 15. november 2013, som ændret senest ved § 12 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 5, stk. 1, nr. 1, ændres »godkendt i henhold til« til: »omfattet af«.

§ 3

I beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 10, stk. 3, ændres »skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, jf.« til: »er omfattet af«.

§ 4

I lov nr. 293 af 28. april 1997 om overdragelse af Aalborg og Odense Lufthavne foretages følgende ændring:

1. I § 2 ændres »de kommunale tilsynsmyndigheder samt af trafikministeren« til: »den kommunale tilsynsmyndighed efter §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse samt af transport-, bygnings- og boligministeren«.

§ 5

I lov om havne, jf. lovbekendtgørelse nr. 457 af 23. maj 2012, som ændret ved § 3 i lov nr. 658 af 8. juni 2016, foretages følgende ændring:

1. § 6, stk. 3, 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes: »Den kommunale tilsynsmyndighed godkender efter §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse aftaler om et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne. Sådanne aftaler skal også godkendes af transport-, bygnings- og boligministeren.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Stk. 2. § 1 finder ikke anvendelse på anmodninger efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der er modtaget af Ankestyrelsen før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Samarbejde i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse
 - 2.1.1.1.1. Overførsel af kompetence til selvstændig varetagelse
 - 2.1.1.1.2. Deltagere og opgaver
 - 2.1.1.1.3. Kommunalbestyrelsens beslutning om afgivelse af beføjelser til et kommunalt fællesskab
 - 2.1.1.1.4. Tilsynsmyndighedens godkendelse af aftaler om et kommunalt fællesskab
 - 2.1.1.1.5. Retsvirkningerne af etableringen af et kommunalt fællesskab
 - 2.1.1.1.6. Ophævelse og udtræden af et kommunalt fællesskab
 - 2.1.1.1.7. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i et kommunalt fællesskab
 - 2.1.1.2. Tilsynsmyndighedens godkendelse efter lånebekendtgørelsen af kommuners solidariske hæftelse
 - 2.1.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.1.2.1. Tilsynsmyndighedens behandling af godkendelsessager efter § 60 i lov om kommunernes styrelse og antallet af kommunale fællesskaber
 - 2.1.2.2. Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber
 - 2.1.2.3. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i små kommunale fællesskaber
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3.1. Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber
 - 2.1.3.2. Ophævelse og udtræden af små kommunale fællesskaber
 - 2.1.3.3. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i små kommunale fællesskaber
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen vil ifølge aftalen med KL om kommunernes økonomi for 2018 afsøge mulighederne for tilpasning af lovgivningen, herunder gennem forenkling af godkendelseskravet for kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Lovforslaget ophæver på den baggrund kravet om den kommunale tilsynsmyndigheds, dvs. Ankestyrelsens, godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse af aftaler om kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens krav til at være små virksomheder. Formålet med lovændringen er at gøre det mere enkelt og fleksibelt for kommunerne at etablere og at samarbejde i kommunale fællesskaber.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Samarbejde i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse

2.1.1.1.1. Overførsel af kompetence til selvstændig varetagelse

§ 60 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse kan overføre nogle af sine beføjelser til et samarbejde, hvori også andre kommunalbestyrelser deltager. Når beføjelserne overføres til et nyt styrende organ for samarbejdet, kaldes samarbejdet et "kommunalt fællesskab".

De deltagende kommunalbestyrelses overførsel af beføjelser til et kommunalt fællesskab indebærer en fravigelse af kommunalbestyrelsens saglige og stedlige kompetence og dermed fra § 2, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Det følger af denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen er den øverste ansvarlige myndighed for alle opgaver, der efter lovgivningen henhører under kommunalbestyrelserne. Når beføjelserne er overført til et kommunalt fællesskab, har de kommunalbestyrelser, der overfører beføjelserne, ikke længere ansvaret for udførelsen af de beføjelser, der er overført til det kommunale fællesskab. Overførslen af beføjelser til det kommunale fællesskab er således sket til selvstændig varetagelse. Kommunalbestyrelsernes muligheder for at øve indflydelse på samarbejdet vil herefter alene være dem, der følger af aftalen om overførsel af opgaverne til det kommunale fællesskab (vedtægterne). Herunder kan kommunalbestyrelserne øve indflydelse på samarbejdet gennem valg og instruktion af deltager i det styrende organ i det kommunale fællesskab.

En aftale om samarbejde efter § 60 i lov om kommunernes styrelse er forskellig fra en kommunes delegation af opgaver til andre, herunder til private og til aktieselskaber, som de selv er (med)ejere af. Ved delegation bevarer kommunalbestyrelsen ansvaret for opgaven og kan stilles juridisk til regnskab for, om borgerne får den ydelse, som de efter loven og kommunens retningslinjer skal have.

Om en aftale indebærer overførsel af kommunalbestyrelsens kompetence efter lov om kommunernes styrelse og dermed er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse, beror på en vurdering af aftalens indhold, herunder om den forpligter de deltagende kommuner i økonomisk henseende i længere tid, men også f.eks. om aftalen afskærer kommunerne fra selv at udføre de omhandlede opgaver. Ofte vil der være tale om afgivelse af kompetence, når der oprettes et særligt fællesskabsorgan, som tillægges kompetence til at træffe beslutninger, der forpligter de deltagende kommuner økonomisk i en ikke helt kort periode.

2.1.1.1.2. Deltagere og opgaver

Kun kommuner kan indgå i kommunale fællesskaber, og samarbejde efter § 60 i lov om kommunernes styrelse er frivilligt for kommunerne, medmindre andet følger af anden lovgivning.

Som udgangspunkt kan kommuner overlade de opgaver, som de selv kan varetage, til et kommunalt fællesskab. Dog kan myndighedsudøvelse – dvs. opgaver, der består i at regulere borgeres og virksomheders retsforhold – typisk i form af meddelelse af forbud, påbud og tilladelser – ikke uden særlige holdepunkter i lovgivningen overlades til et samarbejde efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Kommuner kan ikke udføre opgaver gennem et kommunalt fællesskab, som de ikke selv kan udføre.

Det kommunale fællesskab kan alene få overladt opgaver fra de deltagende kommuner til fællesskabets selvstændige va-

retagelse. Kommunale fællesskaber kan ikke udføre opgaver for deltagerkommunerne på grundlag af delegation. Se om forskellen på at overføre beføjelser og at delegere opgaver ovenfor i afsnit 2.1.1.1.1.

Kommunerne samarbejder i dag i kommunale fællesskaber om mange forskellige typer af opgaver, herunder er samarbejdsformen f.eks. anvendt på affaldsområdet i bred forstand (affaldsbehandling, -deponering, -forbrænding m.v.), og den anvendes også i visse andre takstfinansierede samarbejder på forsyningsområdet. Der findes endvidere samarbejder på beredskabsområdet samt på andre meget forskellige skattefinansierede opgaveområder som f.eks. uddannelsesvejledning, madproduktion, kommunal tandpleje, drift af naturområder samt havne- og færgedrift.

2.1.1.1.3. Kommunalbestyrelsens beslutning om afgivelse af beføjelser til et kommunalt fællesskab

Beslutningen om, at kommunalbestyrelsen afgiver beføjelser til et kommunalt fællesskab efter § 60 i lov om kommunernes styrelse og om vilkårene herfor, er af en sådan betydning for kommunen, at den skal træffes af kommunalbestyrelsen. Beslutningen kan ikke overlades til andre i kommunen. Aftalen mellem kommunerne om etablering af et kommunalt fællesskab (fællesskabets vedtægter) skal således godkendes af hver af de deltagende kommunalbestyrelser i et møde. Det samme gælder ændringer af aftalen om afgivelse af beføjelser (vedtægtsændringer), der ændrer på de beføjelser, der afgives, eller på vilkårene herfor.

2.1.1.1.4. Tilsynsmyndighedens godkendelse af aftaler om et kommunalt fællesskab

Det følger af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at aftalen om samarbejde, dvs. vedtægterne for et kommunalt fællesskab, skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, dvs. Ankestyrelsen.

Kravet om godkendelse skal ses på baggrund af, at kommunalbestyrelsen, som er valgt til at varetage de kommunale opgaver, for så vidt angår de opgaver, der placeres i det kommunale fællesskab, overfører denne kompetence og dermed ansvaret til det kommunale fællesskab. Blandt de hensyn, som tilsynsmyndighedens godkendelse skal tilgodes, er således bl.a. en lovlig, forsvarlig og hensigtsmæssig forankring af ansvaret for de kommunale opgaver, som er overført til det kommunale fællesskab, hvis dispositioner de deltagende kommunalbestyrelser som udgangspunkt er juridisk og økonomisk forpligtede af. Godkendelsen skal også medvirke til at sikre en klar opgave- og ansvarsfordeling mellem det kommunale fællesskab og de deltagende kommuner med hensyn til opgaver, beslutningskompetence og økonomi og en rimelig fordeling af indflydelsen i fællesskabet mellem de deltagende kommuner.

Ankestyrelsens godkendelse omfatter både lovligheden og hensigtsmæssigheden af samarbejdet og de vilkår, det er

indgået på, dvs. de samlede vedtægter for det kommunale fællesskab. Ankestyrelsen kan f.eks. tage stilling til, om hver af de deltagende kommuner har en rimelig indflydelse på samarbejdet, og Ankestyrelsen kan betinge sin godkendelse af bestemte ændringer af vedtægterne for samarbejdet.

Ankestyrelsens godkendelse af aftalen om indgåelse af et kommunalt fællesskab er en samlet godkendelse af afgivelsen af kompetencen og af de vilkår, hvorpå det sker, som er indeholdt i vedtægterne for fællesskabet. Derfor omfatter kravet om godkendelse af aftaler om kommunale fællesskaber efter 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse både godkendelse af vedtægter for et kommunalt fællesskab og af ændringer af sådanne vedtægter.

Ankestyrelsens afgørelser om godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan efter lovens § 52, stk. 2, påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet som øverste kommunale tilsynsmyndighed.

Ved oprettelse af et nyt kommunalt fællesskab påhviler det de stiftende kommuner at indgive anmodning til Ankestyrelsen om godkendelse af fællesskabet efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende skal det styrende organ for et kommunalt fællesskab indgive anmodning om godkendelse af vedtægtsændringer efter lovens § 60, stk. 1, og af vilkår for ophævelse efter § 60, stk. 3.

2.1.1.1.5. Retsvirkningerne af etableringen af et kommunalt fællesskab

Etablering af et kommunalt fællesskab indebærer, at fællesskabets øverste styrelsesorgan, typisk repræsentantskab eller bestyrelse, for så vidt angår de opgaver, der er overført til fællesskabet, bliver det kompetente organ til at træffe beslutninger, der forpligter de deltagende kommuner. Dette omfatter også økonomiske forpligtelser. Det kan dog i fællesskabets vedtægter være fastlagt, at visse beslutninger, herunder f.eks. budgettets godkendelse eller optagelse af lån, kræver de deltagende kommunalbestyrelses samtykke.

Det kommunale fællesskab er en selvstændig juridisk person og betragtes som en art "specialkommune", dvs. en selvstændig kommunal enhed, hvis kompetence i modsætning til de almindelige kommuner er begrænset til løsning af de opgaver, som kommunalbestyrelserne overfører til den. Det kommunale fællesskab er et selvstændigt formueretssubjekt, og fællesskabet kan ifalde erstatningsansvar og strafansvar efter reglerne herom.

Et kommunalt fællesskab er en forvaltningsmyndighed og dermed omfattet af den lovgivning, der gælder for disse, herunder forvaltningsloven, offentlighedsloven og almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Kommunale fællesskaber er typisk organiseret som interentskaber, hvilket bl.a. indebærer, at de deltagende kommuner hæfter solidarisk, direkte og uden begrænsning for fællesskabets forpligtelser. Kommunale fællesskaber kan ik-

ke stiftes som aktie- eller anpartsselskaber eller som selvejende institutioner, da de regler, der gælder for disse organisationsformer, ikke er forenelige med de offentligretlige regler for kommunale fællesskaber.

Det kommunale fællesskab reguleres i første række af samarbejdsaftalen, dvs. fællesskabets vedtægter, og af den lovgivning, der regulerer varetagelsen af de kommunale opgaver, som fællesskabet udfører. Endvidere finder reglerne i lov om kommunernes styrelse som udgangspunkt tilsvarende anvendelse på kommunale fællesskaber, medmindre det klart er fraveget i vedtægterne.

De deltagende kommuner udøver deres indflydelse i fællesskabet gennem deres repræsentanter i det styrende organ. Kommunalbestyrelsens flertal har beføjelse til at instruere de medlemmer af det styrende organ i det kommunale fællesskab, som kommunalbestyrelsen har valgt, om, hvordan de skal stemme i fællesskabet.

Normalt vælges deltagere i de styrende organer i kommunale fællesskaber af og blandt medlemmerne af de deltagende kommunalbestyrelser. Det er ikke udelukket at fastsætte i vedtægterne, at kommunalbestyrelserne kan udpege andre, herunder kommunalt ansatte, til som led i deres arbejde at deltage i et styrende organ i et kommunalt fællesskab. Det indgår i tilsynsmyndighedens prøvelse ved godkendelsen af vedtægterne for det kommunale fællesskab, om udpegelse af andre end medlemmer af kommunalbestyrelsen er hensigtsmæssigt i det pågældende fællesskab. De styrende organer kan ikke lovligt have deltagelse af medlemmer, som ikke er underlagt en kommunalbestyrelses instruktionsbeføjelse.

Kommunale fællesskaber er efter § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse undergivet det kommunale tilsyn efter helt de samme regler, som gælder for tilsynet med kommunerne. Tilsynet føres af Ankestyrelsen i første instans, idet Økonomi- og Indenrigsministeriet er øverste tilsynsmyndighed, jf. kapitel VI og VII i lov om kommunernes styrelse. Tilsynets sanktioner efter lovens §§ 50 a – 51 finder anvendelse i forhold til fællesskabet og medlemmerne af dets (øverste) styrelsesorgan på samme måde, som disse sanktioner som led i tilsynet med en kommune kan anvendes over for kommunalbestyrelsen og dens medlemmer.

At kommunale fællesskaber er omfattet af Ankestyrelsens tilsyn, betyder også, at kravet efter § 57, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse om indsendelse af regnskaber til tilsynsmyndigheden gælder for kommunale fællesskaber.

Kompetencen for Kommunernes Lønningsnævn, der efter § 67 i lov om kommunernes styrelse skal godkende løn- og øvrige ansættelsesforhold for personale i kommunal tjeneste, omfatter også løn- og øvrige ansættelsesforhold for personale i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse.

2.1.1.1.6. Ophævelse og udtræden af et kommunalt fællesskab

Ifølge § 60, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan en aftale om oprettelse af et kommunalt fællesskab ophæves, hvis der er enighed herom mellem deltagerne. Beslutning om ophævelse af et kommunalt fællesskab skal ligestemig beslutning om indtræden i et kommunalt fællesskab træffes af hver af de deltagende kommunalbestyrelser i et møde.

Er der ikke blandt kommunalbestyrelserne enighed om ophævelse, kan Ankestyrelsen på mindst én deltagers anmodning efter § 60, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, ophæve aftalen, hvis Ankestyrelsen finder rimelig grund dertil. Vedtægterne for et kommunalt fællesskab vil normalt indeholde bestemmelser om de nærmere økonomiske vilkår for ophævelse af samarbejdet, men vilkårene for aftalens ophævelse skal efter lovens § 60, stk. 3, altid godkendes af Ankestyrelsen i forbindelse med ophævelsen. Ankestyrelsen fastsætter vilkårene for ophævelsen, hvis der er uenighed herom mellem deltagerne.

Loven indeholder ikke regler om en eller flere kommuners udtræden af et kommunalt fællesskab efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, mens de øvrige deltagere fortsætter samarbejdet. Hvis der skal være mulighed herfor, skal det være hjemlet i aftalen (vedtægterne), der i givet fald også bør indeholde de nærmere vilkår for sådan udtræden. En beslutning om udtræden af et kommunalt fællesskab skal træffes af vedkommende kommunalbestyrelse i et møde.

Er der ikke bestemmelser i samarbejdsaftalen om udtræden, må en eller flere kommuners udtræden betragtes som en ophævelse af samarbejdet efter § 60, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, i forlængelse af hvilken de tilbageværende deltagere med Ankestyrelsens godkendelse etablerer et nyt samarbejde efter lovens § 60, stk. 1.

2.1.1.1.7. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i et kommunalt fællesskab

Lov om kommunernes styrelse indeholder ikke regler om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber.

Samarbejdsaftalen, dvs. vedtægterne for et kommunalt fællesskab, udgør hjemmelsgrundlaget for vederlæggelsen af medlemmerne af et styrende organ i det kommunale fællesskab. Det betyder, at der alene kan udbetales vederlag, herunder diæter samt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, til medlemmerne af et kommunalt fællesskabs styrende organ, hvis dette fremgår af de godkendte vedtægter.

Den 4. marts 1981 udsendte Indenrigsministeriet en cirkulæreskrivelse til tilsynsmyndighederne om vederlæggelse af hverv som medlem af bestyrelsen for selskaber, som helt eller delvist er i offentligt eje. De principper, som er kommet til udtryk i cirkulæreskrivelsen, finder fortsat anvendelse. Det fremgår af cirkulæreskrivelsen, at vederlæggelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem som udgangspunkt bør ske

på grundlag af reglerne om mødediæter, som i dag er reguleret i § 16 a i den kommunale styrelseslov. Udgangspunktet ved den kommunale tilsynsmyndigheds godkendelse af vedtægterne er således, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

I de tilfælde, hvor forberedelsen til møderne går ud over, hvad der normalt kan forventes, eller hvor der foreligger en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, f.eks. forberedelsesarbejde, deltagelse i drøftelser, forhandlinger, besigtigelser o.l., har den kommunale godkendelsesmyndighed dog ved godkendelse af vedtægterne for det kommunale fællesskab godkendt et fast vederlag. Det vil ofte være formanden eller næstformanden, der har en sådan merbelastning, som ikke er knyttet til egentlig mødetid. Udover tidsforbruget indgår det endvidere i vurderingen af, om et fast vederlag er berettiget, at selskabet har en om sætning af en vis størrelse.

2.1.1.2. Tilsynsmyndighedens godkendelse efter lånebekendtgørelsen af kommuners solidariske hæftelse

Det følger af § 14 i den kommunale lånebekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1580 af 17. december 2013 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.), at en kommunalbestyrelse ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke kan pådrage kommunen solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende. Samtykke er dog ikke fornødent, hvis kommunen alene hæfter med sit indskud, og der ikke pådrages kommunen forpligtelser med hensyn til eventuelle yderligere indskud. Godkendelsen efter lånebekendtgørelsen indebærer et forudgående tilsyn med den økonomiske risiko, som kommunen påtager sig.

Kommunale fællesskaber oprettes normalt som interessentskaber, hvilket bl.a. indebærer, at de deltagende kommuner hæfter solidarisk, direkte og uden begrænsning for fællesskabets forpligtelser. Når tilsynsmyndigheden efter § 60 i lov om kommunernes styrelse godkender oprettelsen af et kommunalt fællesskab, omfatter dette også godkendelsen af den solidariske hæftelse, som kommunen påtager sig herved.

2.1.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.1.2.1. Tilsynsmyndighedens behandling af godkendelsessager efter § 60 i lov om kommunernes styrelse og antallet af kommunale fællesskaber

Ifølge oplysninger fra Ankestyrelsen behandlede tilsynsmyndigheden, dvs. Statsforvaltningen, der varetog tilsynet indtil 1. april 2017, i perioden 2014, 2015, 2016 og første kvartal 2017 henholdsvis 15, 48, 36 og 16 sager om godkendelse efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager for de tilsvarende perioder var – afrundet til hele uger – henholdsvis 26,

26, 41 og 14 uger. Ankestyrelsen har skønnet, at tilsynsmyndigheden hidtil har anvendt 1,0-1,5 årsværk til godkendelsessager efter § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Det er Ankestyrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt eksisterer i alt 99 kommunale fællesskaber, hvoraf 37 er takstfinansierede fællesskaber på forsynings- og affaldsområderne, mens 62 er skattefinansierede fællesskaber. Ankestyrelsen har oplyst, at der er tale om et skøn behæftet med den hermed forbundne usikkerhed, bl.a. fordi styrelsen ikke ved en søgning i elektroniske systemer kan identificere samtlige kommunale fællesskaber. Skønnet er derfor baseret dels på oplysninger om godkendelse af nye fællesskaber og ophævelse af fællesskaber i perioden 1. juli 2013 til medio august 2017, dels på lister over de dengang eksisterende kommunale fællesskaber udarbejdet i 2012-13 af de fem statsforvaltninger, der indtil 1. juli 2013 førte tilsyn med kommuner og kommunale fællesskaber.

Baseret på en gennemgang af 50 sager om eksisterende kommunale fællesskabers regnskaber i perioden 1. juli 2013 til medio august 2017 er det Ankestyrelsens vurdering, at 31 af disse 50 kommunale fællesskaber opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder og således vil blive omfattet af den foreslåede fritagelse for godkendelse. Af disse 31 er 9 takstfinansierede fællesskaber på forsynings- og affaldsområderne, mens 22 er skattefinansierede fællesskaber. Ankestyrelsen har oplyst, at der er tale om et skøn behæftet med den hermed forbundne usikkerhed, bl.a. fordi der i et antal sager ikke har været de oplysninger, som er nødvendige for at foretage en umiddelbar vurdering af, om det pågældende kommunale fællesskab må forventes at blive omfattet af den foreslåede lovændring. I disse tilfælde er Ankestyrelsens vurdering således baseret på et skøn over de foreliggende oplysninger om fællesskabets økonomi.

2.1.2.2. Ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber

Regeringen og KL har som led i Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet gennemført en analyse af de kommunale samarbejdsformer for at undersøge mulighederne for at gøre det lettere og mere fleksibelt for kommunerne at samarbejde. Analysen afspejler kommunernes oplevelser, således som de er kommet til udtryk i en kortlægning udarbejdet af Deloitte på grundlag af interviews med repræsentanter for seks kommuner om deres erfaringer med kommunale samarbejder. Det fremgår i den forbindelse bl.a., at kommunerne opfatter samarbejdsformen i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse som ufleksibel i forhold til etablering og ændring af vedtægter.

Det fremgår af Aftale om kommunernes økonomi for 2018, at regeringen med baggrund i analysearbejdet vil afsøge mulighederne for tilpasning af lovgivningen, herunder gennem forenkling af godkendelseskrav for § 60-fællesskaber samt øvrige muligheder for øget fleksibilitet i styringen af samarbejderne. Lovforslaget udmønter denne aftale og har således

til formål at gøre det mere enkelt og fleksibelt for kommunerne at etablere og samarbejde i kommunale fællesskaber.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved overvejelserne om, hvordan godkendelseskravet kan forenkles, på den ene side lagt vægt på, at en ny ordning må medføre en reel letelse for kommunerne, således at processen ved etablering af kommunale fællesskaber og ændring af deres vedtægter opleves som mindre administrativt tung. På den anden side har ministeriet lagt vægt på, at begrundelsen for kravet om tilsynsmyndighedens forudgående godkendelse af samarbejder efter § 60 i lov om kommunernes styrelse er, at samarbejdsformen indebærer en fravigelse af § 2, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, således at den folkevalgte kommunalbestyrelse ikke længere har ansvaret for de opgaver, der placeres i det kommunale fællesskab. Se ovenfor i afsnit 2.1.1.1.4. om nogle af de hensyn, som tilsynsmyndighedens godkendelse på den baggrund varetager. Samtidig har Økonomi- og Indenrigsministeriet søgt at finde en forenklet godkendelsesordning, der også kan øge fleksibiliteten i samarbejderne.

Kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der alene har et begrænset økonomisk omfang, vil oftest også indebære et begrænset indgreb i de deltagende kommunalbestyrelses beføjelser. Samtidig kan det i sådanne mindre samarbejder netop forekomme uforholdsmæssigt belastende med en langvarig og administrativt tung godkendelsesproces. Dette taler efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse for en ordning, hvor godkendelseskravet ophæves for mindre kommunale fællesskaber.

Ved valget af revisorlovens kriterier for små virksomheder ved fastlæggelsen af det økonomiske omfang, et kommunalt fællesskab kan have uden at være omfattet af kravet om godkendelse efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, har Økonomi- og Indenrigsministeriet bl.a. lagt vægt på, at der er tale om en kendt afgrænsning. Afgrænsningen anvendes således også ved placering af virksomheder i regnskabsklasser efter årsregnskabsloven, og den anvendes ved afgrænsningen efter revisorloven af, hvilke kommunale fællesskaber der er fritaget for de skærpede krav til revisionen, som gælder for større kommunale fællesskaber, kommuner og regioner.

Ankestyrelsens skøn over, hvor mange af de eksisterende kommunale fællesskaber, der vil blive omfattet af ordningen, peger på, at ordningen kan komme til at omfatte cirka 2/3 af de kommunale fællesskaber, jf. ovenfor i afsnit 2.1.2.1. Det har været væsentligt for Økonomi- og Indenrigsministeriet, at ordningen skal indebære en mærkbar forenkling, hvilket ikke ville have været tilfældet, hvis der indførtes en bagatelgrænse, som kun ganske få kommunale fællesskaber ville falde ind under. Samtidig har det været væsentligt for ministeriet, at den forudgående kontrol med lovlighed, forsvarlighed og hensigtsmæssighed ved etableringen af store kommunale virksomheder efter § 60 i lov om kommunernes styrelse opretholdes.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger som begrundelse for ordningen også vægt på, at en ordning, hvor godkendelseskravet ophæves for mindre kommunale fællesskaber, ikke indebærer en ændring af de krav, som disse kommunale fællesskaber efter lovgivningen skal opfylde, og som de deltagende kommunalbestyrelser og fællesskabernes bestyrelser er ansvarlige for, at de opfylder. Spørgsmål om lovligheden af samarbejdet i det kommunale fællesskab vil også fortsat være omfattet af tilsynsmyndighedens almindelige tilsyn med fællesskabet og de deltagende kommuner.

Den foreslåede ordning betyder endvidere, at de stiftende kommuner eller det kommunale fællesskab ikke skal afvente tilsynsmyndighedens, dvs. Ankestyrelsens, godkendelse efter § 60 i lov om kommunernes styrelse af vedtægter og vedtægtsændringer for de omfattede kommunale fællesskaber. Dette vil i hver enkelt sag om oprettelse af et kommunalt fællesskab eller ændring af dets vedtægter være en administrativ lettelse for kommunerne og for Ankestyrelsen. Samtidig vil det kunne være og blive af betydning for mange kommunale fællesskaber.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vurderer, at godkendelsen efter lånebekendtgørelsen af den solidariske hæftelse, som kommunerne påtager sig ved samarbejde i de små kommunale fællesskaber, vil have en anden og mindre indgribende karakter end prøvelsen efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, og at den dermed hverken for de deltagende kommuner eller for Ankestyrelsen vil være så administrativ tung som prøvelsen efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Se om godkendelsen efter lånebekendtgørelsen ovenfor i afsnit 2.1.1.2.

Den foreslåede ordning vurderes samtidig at give kommunerne mere fleksibilitet i forbindelse med indretningen af samarbejderne, idet kommunernes vurdering af, hvordan samarbejdet i et kommunalt fællesskab inden for rammerne af de gældende regler mest hensigtsmæssigt indrettes, ikke vil blive prøvet – og eventuelt tilsidesat – af tilsynsmyndigheden. Eksempler på områder, hvor der netop er tale om en hensigtsmæssighedsvurdering, som ikke vil kunne tilsidesættes af tilsynsmyndigheden, er f.eks. spørgsmål om den enkelte kommunes indflydelse eller økonomiske indskud i fællesskabet, herunder hvordan fordelingen skal være mellem kommunerne i denne forbindelse, og spørgsmål om, hvem kommunalbestyrelserne kan udpege som medlemmer af det styrende organ i et kommunalt fællesskab, idet lovgivningen alene kræver, at kommunalbestyrelsen skal udpege medlemmerne, og at de skal være underlagt dennes instruktionsbeføjelse. Kommunerne vil kunne finde vejledning om indretningen af kommunale fællesskaber i Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning om kommunale fællesskaber (vejledning af 7. april 2016).

2.1.2.3. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder

Som konsekvens af, at godkendelseskravet foreslås ophævet for små kommunale fællesskaber, vil Ankestyrelsen ikke kunne foretage en vurdering af, om bestemmelser om vederlæggelse i sådanne mindre kommunale fællesskabers vedtægter eller vedtægtsændringer i disse er hensigtsmæssige. Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger imidlertid vægt på, at vederlæggelsen af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber fortsat er ensartet. Derfor er der behov for at fastsætte regler om mulighederne for at vederlægge medlemmer af styrende organer i kommunale fællesskaber, der er omfattet af fritagelsen for godkendelse.

Under hensyn til, at sådanne regler skal vedrøre kommunale fællesskaber af en begrænset økonomisk størrelse, er det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse rigtigst at holde fast i det, som er udgangspunktet efter de principper, som kommer til udtryk i Indenrigsministeriets cirkulæreskrivelse af 4. marts 1981 om vederlæggelse af hverv som medlem af bestyrelsen for selskaber, som helt eller delvist er i offentligt eje, således at der i sådanne små kommunale fællesskaber alene kan ydes mødediæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til medlemmerne af de styrende organer.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Ophævelse af godkendelseskravet for kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder

Det foreslås, at kravet om tilsynsmyndighedens, dvs. Ankestyrelsens, godkendelse af kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse ophæves for kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder, jf. det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Små virksomheder er efter § 1 a, stk. 1, nr. 4, i revisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1167 af 9. september 2016 med senere ændringer, virksomheder, der i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelsesgrænser:

- a. En balancesum på 44 mio. kr.,
- b. en nettoomsætning på 89 mio. kr. og
- c. et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

Efter revisorlovens § 1, stk. 4, 1. pkt., kan erhvervsministeren efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren fastsætte regler til fremme af den kommunale og regionale revisions uafhængighed, kvalitet og sagkundskab og om kontrollen med denne revision. Efter revisorlovens § 1, stk. 4, 2. pkt., finder 1. pkt. ikke anvendelse på kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, som opfylder kriterierne i lovens § 1 a, stk. 1, nr. 4. Både § 1, stk. 4, og § 1 a, stk. 1, nr. 4, er indsat i revisorloven ved lov nr. 631 af 8. juni 2016.

Ved afgørelsen af, om kommunale fællesskaber, der kun aflægger regnskab efter reglerne i det kommunale budget- og regnskabssystem, opfylder kriterierne for at være små virksomheder, anvendes efter revisorloven de samlede brutto-drifts- og anlægsudgifter i stedet for nettoomsætning som nævnt i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, litra b. Det skyldes, at begrebet nettoomsætning ikke er defineret i det kommunale budget- og regnskabssystem. Der kan herved henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget i pkt. 4, nr. 2, i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalgets betænkning afgivet den 12. maj 2016 over Forslag til lov om ændring af revisorloven og forskellige andre love fremsat af erhvervs- og vækstministeren den 2. marts 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 146. Ved ændringsforslaget indsattes revisorlovens § 1, stk. 4, 2. pkt. Se også § 1, stk. 1, nr. 3, 2. pkt., i bekendtgørelse nr. 965 af 28. juni 2016 om kommunal og regional revision. Kriteriet foreslås med den samme begrundelse også anvendt i herværende lovforslag.

Den foreslåede bestemmelse vil fritage både aftaler om oprettelse af kommunale fællesskaber (vedtægter) og ændringer af eksisterende aftaler om kommunale fællesskaber (vedtægtsændringer) for godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvis aftalerne på tidspunktet for oprettelsen eller ændringen overholder de nævnte kriterier.

Når der er tale om oprettelse af et nyt kommunalt fællesskab, må ved vurderingen af virksomhedens størrelse i forhold til kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, for så vidt angår opgørelsen af balancesummen anvendes det kommunale fællesskabs åbningsbalance. Summen af værdierne fra de deltagende kommuners regnskaber i de to senest afsluttede regnskabsår for de opgaver, der overføres til det kommunale fællesskab, må anvendes for så vidt angår de samlede bruttodrifts- og anlægsudgifter og det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede.

Når der er tale om et kommunalt fællesskab, der alene har aflagt ét årsregnskab, må vurderingen af, om kriterierne for fritagelse for godkendelse i forbindelse med vedtægtsændringer er opfyldt, basere sig på oplysninger fra selskabets første regnskab.

Ankestyrelsen vil ikke ved stiftelsen af et nyt kommunalt fællesskab skulle godkende, at dette opfylder fritagelseskriterierne, men forholdet vil ligesom øvrige spørgsmål om lovligheden af samarbejdet i det kommunale fællesskab være omfattet af styrelsens almindelige tilsyn med lovligheden af kommunernes virksomhed. Ankestyrelsen må som led heri reagere, såfremt Ankestyrelsen bliver bekendt med oplysninger, der giver Ankestyrelsen anledning til at antage, at aftalen ikke opfylder de kriterier for fritagelse for godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, som følger af den foreslåede ordning.

Alle aftaler m.v., hvorved kommunalbestyrelsen påtager sig solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende, skal efter § 14 i den kommunale lånebekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1580 af 17.

december 2013 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.), godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, dvs. Ankestyrelsen, jf. ovenfor afsnit 2.1.1.2. Da kommunale fællesskaber normalt oprettes som interessentskaber, hvor de deltagende kommuner hæfter solidarisk, direkte og uden begrænsning for fællesskabets forpligtelser, vil Ankestyrelsen normalt skulle godkende stiftelsen af nye kommunale fællesskaber omfattet af den foreslåede ordning efter § 14 i den kommunale lånebekendtgørelse. Godkendelsen efter lånebekendtgørelsen indebærer et forudgående tilsyn med, hvilke økonomiske risici kommunalbestyrelsen påtager sig.

I forbindelse med godkendelsen efter lånebekendtgørelsen af et nyt kommunalt fællesskab, hvor Ankestyrelsen vil få forelagt udkast til vedtægter for samarbejdet, vil der kunne være spørgsmål om vedtægtsbestemmelseres lovlighed, som Ankestyrelsen som led i sit legalitetstilsyn med det kommunale fællesskab eller med de deltagende kommuner finder anledning til at reagere på, selv om vedtægterne for det kommunale fællesskab er fritaget for godkendelsen efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

I den forbindelse må Ankestyrelsen reagere, såfremt de foreliggende oplysninger giver styrelsen anledning til at antage, at aftalen ikke opfylder de kriterier for godkendelsesfritagelse, som følger af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Det samme gælder, hvis Ankestyrelsen på baggrund af den orientering om oprettelsen af et nyt kommunalt fællesskab, som deltagerne efter det foreslåede § 60 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse skal foretage, har anledning til at antage, at aftalen ikke opfylder kriterierne for godkendelsesfritagelse.

I fald Ankestyrelsen på baggrund af de foreliggende oplysninger har anledning til at antage, at en aftale om stiftelse af et kommunalt fællesskab ikke opfylder kriterierne for godkendelsesfritagelse, kan der være behov for at anmode de stiftende kommuner om supplerende oplysninger til brug for vurderingen heraf. Det følger af § 57, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, at kommuner skal indsende deres reviderede regnskaber til den kommunale tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen vil således være i besiddelse af de stiftende kommuners regnskaber for de to senest afsluttede regnskabsår. Indhentelse af supplerende oplysninger vil imidlertid kunne være nødvendigt, f.eks. hvor oplysninger om de relevante værdier fra de deltagende kommuners regnskaber i de to senest afsluttede regnskabsår for de opgaver, der overføres til det kommunale fællesskab, som følge af specifikationsgraden i kommunernes regnskaber ikke kan læses direkte af disse. De stiftende kommunalbestyrelser skal tilvejebringe og meddele Ankestyrelsen sådanne oplysninger, jf. § 49, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Ankestyrelsen vil i sin egenskab af tilsynsmyndighed over for kommunale fællesskaber få deres reviderede regnskaber forelagt, jf. § 57, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder også kommunale fællesskaber, der er stiftet uden tilsynsmyndighedens godkendelse. Kravet kan ikke

lovligt fraviges i vedtægterne for det kommunale fællesskab. Se om dette krav eventuelt vejledning af 7. april 2016 om kommunale fællesskaber, afsnit 9.4.6. Dette foreslås ikke ændret, idet Ankestyrelsens almindelige tilsyn med kommunale fællesskaber, uanset om fællesskabet er stiftet med eller uden tilsynets godkendelse, opretholdes. Dette skyldes, at kommunale fællesskaber er en selvstændig kommunal forvaltningsmyndighed, der kan påtage sig økonomiske forpligtelser og træffe beslutninger om forvaltningen i forhold til borgerne.

Ankestyrelsens tilsyn med kommunale fællesskaber vil også omfatte spørgsmålet om, hvorvidt et fællesskab, hvis vedtægter ikke er godkendt, fortsat opfylder kriterierne i revisorloven for at være små virksomheder og dermed fortsat er fritaget for kravet om godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Såfremt regnskaberne fra et kommunalt fællesskab, hvis vedtægter ikke er godkendt, således måtte give Ankestyrelsen anledning til at antage, at det kommunale fællesskab ikke længere opfylder kriterierne i det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., for fritagelse for godkendelse, må Ankestyrelsen foretage det fornødne i den anledning. Det kan i den forbindelse – bl.a. afhængig af, om de relevante værdier fremgår direkte af det kommunale fællesskabs regnskab eller ikke – være nødvendigt, at Ankestyrelsen indhenter supplerende oplysninger fra fællesskabet. Det styrende organ for det kommunale fællesskab skal tilvejebringe og meddele Ankestyrelsen sådanne oplysninger, jf. § 49, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Også andre kilder end det kommunale fællesskabs regnskab vil efter omstændighederne kunne give Ankestyrelsen anledning til at anmode om nærmere oplysninger fra fællesskabet til brug for vurderingen af, om fællesskabet fortsat opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse.

Opfylder et kommunalt fællesskab ikke længere betingelserne for at være fritaget for godkendelse, vil tilsynsmyndigheden skulle godkende vedtægterne efter § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Ved Ankestyrelsens godkendelse af vedtægter for et kommunalt fællesskab, der ikke tidligere er godkendt, vil der ved vurderingen af hensigtsmæssigheden af bestemmelser i vedtægterne kunne tages hensyn til, at vedtægterne indtil godkendelsen har fungeret som grundlag for samarbejdet mellem kommunerne. Hvilken vægt dette hensyn kan tillægges, vil bero på en konkret vurdering, som ud over indholdet af den omhandlede vedtægtsbestemmelse kan inddrage forhold som, hvor længe samarbejdet har fungeret med den omhandlede vedtægtsbestemmelse, de deltagende kommuners vurdering af bestemmelsen, og hvorvidt vedtægtsbestemmelsen tidligere i samarbejdet har været aktiveret eller ikke. Eksempelvis vil det normalt ikke tale imod ændring af et vilkår for udtræden af et kommunalt fællesskab, som tilsynsmyndigheden finder uhensigtsmæssigt, at et kommunalt fællesskab i flere år har fungeret med det pågældende vilkår

i vedtægten, hvis vilkåret aldrig har været aktiveret, fordi ingen deltagere har ønsket at udtræde af fællesskabet.

Et kommunalt fællesskab, hvis vedtægter er godkendt af tilsynsmyndigheden, vil kunne foretage indholdsmæssige ændringer af sine vedtægter uden godkendelse heraf, hvis fællesskabet på ændringstidspunktet opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse. Måtte fællesskabet senere (igen) falde uden for disse kriterier, skal fællesskabets således ændrede vedtægter godkendes af Ankestyrelsen. Dette vil være en samlet godkendelse af de gældende vedtægter, idet det må inddrages i Ankestyrelsens prøvelse heraf, at dele af vedtægterne tidligere har været godkendt.

Den foreslåede ordning vil også indebære, at de deltagende kommuner i stedet for som hidtil at skulle forelægge samarbejdets vedtægter og ændringer heri til Ankestyrelsens godkendelse skal orientere Ankestyrelsen om indgåelse, ophævelse og udtræden af kommunale fællesskaber omfattet af godkendelsesfritagelsen, jf. det foreslåede § 60 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Baggrunden for bestemmelsen er, at Ankestyrelsen skal kunne sikre sig, at styrelsen modtager regnskaber fra kommunale fællesskaber, der er fritaget for godkendelse.

Ved oprettelse af et nyt kommunalt fællesskab vil det påhvile de stiftende kommuner at indgive anmodning til Ankestyrelsen om godkendelse af fællesskabet efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvis fællesskabet ikke er undtaget fra godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil det styrende organ for et kommunalt fællesskab skulle indgive anmodning om godkendelse af vedtægtsændringer efter lovens § 60, stk. 1, i tilfælde, hvor et eksisterende kommunalt fællesskab ikke opfylder kriterierne for fritagelse fra godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Bortset fra ophævelsen af kravet om godkendelse af kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder, og de i tilknytning hertil fastsatte ændringer af regler for ophævelse og udtræden af kommunale fællesskaber, jf. om sidstnævnte nedenfor i afsnit 2.1.3.2., ændrer lovforslaget ikke reglerne om kommunale fællesskaber.

Dette indebærer bl.a., at alene aftaler, hvorved de deltagende kommunalbestyrelser afgiver beføjelser, kan være omfattet af den foreslåede bestemmelse. At der er tale om aftaler omfattet af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, indebærer endvidere, at beslutning om indgåelse af og indholdsmæssige ændringer af sådanne aftaler skal være truffet af hver enkelt kommunalbestyrelse i et møde. At der er tale om oprettelse af et kommunalt fællesskab efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse indebærer også, at der etableres en selvstændig juridisk person, hvis kompetence det er at varetage de opgaver, som det efter vedtægterne er tillagt. Det kommunale fællesskab er således et selvstændigt for-mueretssubjekt, og fællesskabet kan ifalde erstatningsansvar

og strafansvar efter reglerne herom. Endvidere er fællesskabet omfattet af det kommunale tilsyns kompetence, jf. § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, og tilsynets sanktioner efter lovens §§ 50 a-51 finder anvendelse i forhold til fællesskabet og medlemmerne af dets (øverste) styrelsesorgan. At der er tale om et kommunalt fællesskab efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, indebærer også, at Kommunernes Lønningsnævn efter lovens § 67 skal godkende personalets løn- og øvrige ansættelsesforhold. Se om samarbejde i kommunale fællesskaber nærmere ovenfor i afsnit 2.1.1.1.1.-2.1.1.1.6.

Der henvises til det ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.

2.1.3.2. Ophævelse og udtræden af kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder

Det foreslås, at Ankestyrelsen ikke tillægges kompetence til at træffe afgørelse om ophævelse af kommunale fællesskaber, hvis vedtægter Ankestyrelsen ikke skal godkende, eller til at træffe afgørelse om vilkår for ophævelse af sådanne kommunale fællesskaber, jf. det foreslåede § 60 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Det følger allerede af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at Ankestyrelsen ikke vil have kompetence til at godkende vedtægtsbestemmelser om ophævelse af et kommunalt fællesskab, der er omfattet af den foreslåede fritagelse for godkendelse. Når Ankestyrelsen således ikke gennem godkendelse vil kunne øve forudgående indflydelse på indholdet af vilkårene for ophævelse af et kommunalt fællesskab, er det heller ikke fundet hensigtsmæssigt, at Ankestyrelsen skal have kompetence til at ophæve aftalen om det kommunale fællesskab eller til på ophævelsestidspunktet at godkende eller fastsætte (ændrede) vilkår for ophævelsen. Herunder bør vedtægtsbestemmelser med vilkår for ophævelse af et kommunalt fællesskab, som kommunerne har været enige om, og som ikke ved deres fastsættelse skulle godkendes af Ankestyrelsen, ikke efterfølgende kunne tilsidesættes af Ankestyrelsen.

Med henblik på, at de deltagende kommunalbestyrelser skal have rimelig mulighed for at ophæve et kommunalt fællesskab omfattet af fritagelsen for godkendelse, foreslås i forlængelse heraf, at aftaler om kommunale fællesskaber, hvis vedtægter Ankestyrelsen ikke skal godkende, kan ophæves på de vilkår, der følger af vedtægterne for fællesskabet, når et flertal af deltagerne beslutter det, jf. det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Beslutning om ophævelse af en aftale om et kommunalt fællesskab, der er fritaget fra godkendelse, vil kræve godkendelse i over halvdelen af de deltagende kommunalbestyrelser, jf. herom ovenfor i afsnit 2.1.1.1.6. Ophævelse vil ske på de vilkår, der fremgår af fællesskabets vedtægter, der således skal omfatte vilkår for ophævelse af samarbejdet.

Fastsættelse af vilkår for ophævelse vil kunne ske frem til ophævelsen af fællesskabet og kræver godkendelse i alle de deltagende kommunalbestyrelser, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1.1.3. I tilfælde, hvor vedtægterne for et kommunalt fællesskab ikke indeholder vilkår om ophævelse, og et flertal af de deltagende kommuner ønsker at ophæve fællesskabet, må alle de deltagende kommuner således optage forhandlinger om og vedtage sådanne vilkår inden ophævelsen. Da tilsynsmyndigheden ikke er tillagt kompetence til at godkende vedtægterne for de omhandlede små kommunale fællesskaber, vil sager om uenighed om sådanne vilkår ikke kunne behandles af tilsynsmyndigheden, men vil kunne indbringes for domstolene.

Under hensyn til, at Ankestyrelsen ikke tillægges kompetence til at træffe beslutninger vedrørende ophævelse af kommunale fællesskaber, hvis vedtægter Ankestyrelsen ikke skal godkende, foreslås endvidere, at en kommune på de vilkår, der følger af vedtægterne for det kommunale fællesskab, skal kunne udtræde af et sådant kommunalt fællesskab, jf. det foreslåede § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen vil give mulighed for, at en eller flere kommuner kan udtræde af et kommunalt fællesskab, hvis vedtægter ikke skal godkendes af Ankestyrelsen, herunder at udtræden vil kunne ske i tilfælde, hvor der ikke er flertal blandt de deltagende kommunalbestyrelser for at ophæve fællesskabet. Beslutning om udtræden af fællesskabet skal træffes af kommunalbestyrelsen i den udtrædende kommune, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1.1.6. Udtræden vil kunne ske på de vilkår, der fremgår af fællesskabets vedtægter, der således skal omfatte vilkår for udtræden af samarbejdet. Også vilkår for udtræden vil kunne fastsættes og ændres ved de deltagende kommunalbestyrelses beslutning, som det er beskrevet i det foregående afsnit vedrørende vilkår for ophævelse.

Kommunernes og det kommunale fællesskabs virksomhed i forbindelse med ophævelse og udtræden vil som øvrige spørgsmål om lovligheden af samarbejdet i det kommunale fællesskab være omfattet af Ankestyrelsens almindelige legalitetstilsyn.

Der henvises til det ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

2.1.3.3. Vederlæggelse af medlemmer af et styrende organ i kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder

Det foreslås fastsat i lov om kommunernes styrelse, at det i vedtægterne for kommunale fællesskaber, der er omfattet af fritagelsen for Ankestyrelsens godkendelse, kun kan bestemmes, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse til medlemmerne af fællesskabets styrende organer for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Den foreslåede bestemmelse herom vil indebære, at der i vedtægter og ændringer af vedtægterne for kommunale fællesskaber, der er fritaget for godkendelse, kan fastsættes bestemmelser om, at medlemmerne af et eller flere styrende organer, f.eks. bestyrelse og/eller repræsentantskab, kan ydes diæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter de samme regler, som efter § 16 a, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse gælder for vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer for varetagelse af kommunale hverv. Diæternes størrelse er fastsat i § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (vederlagsbekendtgørelsen) og udgør 415 kr. pr. dag. For dage, hvor hvervet beslaglægges mere end 4 timer, ydes det dobbelte. Diætsatsen forhøjes hvert år den 1. januar med 5 kr., første gang den 1. januar 2018.

Der vil ikke gyldigt kunne fastsættes vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse herudover. Der vil kun kunne ydes diæter eller godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste, hvis det er fastsat i vedtægterne.

Det er i bestemmelsen forudsat, at offentligt ansatte, der varetager hvervet som medlem af et styrende organ i et kommunalt fællesskab som led i tjenesten, ikke vil kunne modtage vederlæggelse eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelsen af hvervet.

Den foreslåede ændring vil ikke berøre vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse af medlemmer af styrende organer i kommunale fællesskaber, der er godkendt af det kommunale tilsyn inden lovens ikrafttræden. Et kommunalt fællesskab vil således, uanset at det opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, kunne fortsætte med at udbetale vederlæggelse efter sådanne tidligere godkendte vedtægtsbestemmelser.

Lovforslaget indebærer ingen ændringer af, hvad der gælder for vederlæggelse af medlemmer af styrende organer i kommunale fællesskaber, der ikke opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse. Vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse i sådanne kommunale fællesskaber omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse skal således fortsat godkendes af Ankestyrelsen. Udgangspunktet ved den kommunale godkendelsesmyndigheds godkendelse af vedtægterne er, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til det ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil betyde, at Ankestyrelsen vil behandle færre sager om godkendelse af kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Under hensyn til det begrænsede antal sager på området vurderes den heraf følgen-

de lettelse af den administrative drift for staten at have et beskedent omfang.

Den foreslåede ophævelse af godkendelseskravet for kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder, vil kunne gøre samarbejde i kommunale fællesskaber mere fleksibelt for kommunerne. Dette skyldes, at kommunernes vurdering af, om vilkårene for de omhandlede samarbejder er hensigtsmæssige, ikke vil kunne tilsidesættes af tilsynsmyndigheden. Samtidig vil det være en administrativ lettelse for kommunerne, at de ikke skal afvente tilsynsmyndighedens godkendelse efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, inden de kan stifte, ændre eller ophæve aftaler om kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder. Tilsvarende vil de omhandlede kommunale fællesskaber kunne komme hurtigere i drift, og de vil være fri for at afvente godkendelse af vedtægtsændringer, ligesom beslutninger om ophævelse vil kunne gennemføres hurtigere.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 12. september 2017 til den 10. oktober 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BDO Kommunernes Revision A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Beredskaber, Danske Havne, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DESA Dansk Erhvervs sammenslutning, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, FSR – Danske Revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Lønningsnævn, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landsorganisationen i Danmark (LO), Stats- og Kom-

munalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Vestre Landsret og Østre Landsret.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Begrænset administrativ lettelse for staten (Ankestyrelsen). Øget fleksibilitet i kommunernes samarbejde i kommunale fællesskaber og mindsket ventetid på godkendelse.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen, hvorved ordene ”jf. dog § 60 a” indsættes i slutningen af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, skal henlede opmærksomheden på, at allerede den følgende bestemmelse i loven – den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse – fraviger § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen understreger samtidig, at aftaler om kommunale fællesskaber omfattet af den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse tillige er omfattet af lovens § 60.

Til nr. 2

Efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse skal aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser, godkendes af Ankestyrelsen, der varetager det kommunale tilsyn i første instans. Ved kommunale fællesskaber forstås et mellemkommunalt samarbejde, indenfor hvilket de samarbejdende kommuner afgiver beføjelser til et nyt styrende organ for samarbejdet, jf. herom nærmere de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.1.

Den foreslåede nye bestemmelse i § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, i lov om kommunernes

styrelse, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen.

Bestemmelsen indebærer, at nogle af de aftaler, som er omfattet af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, ikke skal godkendes af Ankestyrelsen. De aftaler, der efter bestemmelsen er fritaget for godkendelse, er aftaler om visse kommunale fællesskaber.

De aftaler om kommunale fællesskaber, der efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke skal godkendes af Ankestyrelsen, er dem, der opfylder kriterierne i § 1 a, stk. 1, nr. 4, i revisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1167 af 9. september 2016 med senere ændringer, for at være små virksomheder.

Ophævelsen af kravet om Ankestyrelsens godkendelse af de kommunale fællesskaber, der er omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, vil indebære, at der ikke vil være en forudgående statslig kontrol med de aftaler om afgivelse af beføjelser til et selvstændigt styrende organ, som kommunalbestyrelserne indgår, og med ændringer heraf. Om indholdet af Ankestyrelsens prøvelse ved godkendelsen af aftaler efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.4.

Ændringen forventes på den baggrund at give kommunerne øget fleksibilitet i forbindelse med indgåelse og ændring af aftalerne og at indebære en administrativ lettelse for kommunerne og for Ankestyrelsen.

Se om baggrunden for bestemmelsen i øvrigt de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2.2.

Kun aftaler om kommunale fællesskaber omfattet af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Om de krav, der gælder for aftaler om kommunale fællesskaber, og om retsvirkningerne af sådanne aftaler henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.1.-2.1.1.1.6.

Kun aftaler om kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, for at være små virksomheder, vil blive fritaget for den godkendelse af aftalen, som Ankestyrelsen som kommunal tilsynsmyndighed ellers skal foretage efter § 60, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Små virksomheder er efter den nævnte bestemmelse i revisorloven virksomheder, der i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelsesgrænser:

- a. En balancesum på 44 mio. kr.,
- b. en nettoomsætning på 89 mio. kr. og
- c. et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

Efter revisorlovens § 1, stk. 4, 2. pkt., er kommunale fællesskaber, der opfylder de nævnte kriterier, ikke underlagt de samme krav til revisionen, som gælder for større kommunale fællesskaber, kommuner og regioner.

Det er i det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse forudsat, at kriterierne anvendes på samme måde som efter revisorloven, således at der ved afgørelsen af, om kommunale fællesskaber, der kun aflægger regnskab efter reglerne i det kommunale budget- og regnskabssystem, opfylder kriterierne for at være små virksomheder, i stedet for nettoomsætning som nævnt i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, litra b, anvendes de samlede bruttodrifts- og anlægsudgifter. Det skyldes, at begrebet nettoomsætning ikke er defineret i det kommunale budget- og regnskabssystem. Se nærmere de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.

Det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse og den heri indeholdte fritagelse for Ankestyrelsens godkendelse vil gælde for alle aftaler om kommunale fællesskaber efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder. Den foreslåede bestemmelse vil dermed fritage både nye aftaler om oprettelse af kommunale fællesskaber og ændringer af eksisterende aftaler om kommunale fællesskaber for godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvis aftalerne på tidspunktet for oprettelsen eller ændringen overholder de nævnte kriterier. Dette gælder også, selv om en aftale, der ændres, efter de gældende regler er godkendt af tilsynsmyndigheden.

Når der er tale om oprettelse af et nyt kommunalt fællesskab, må virksomhedens størrelse i forhold til kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, vurderes uden, at der foreligger regnskaber fra det kommunale fællesskab til brug herfor. I stedet for det kommunale fællesskabs regnskaber må derfor ved vurderingen af, om kriterierne for fritagelse for godkendelse er opfyldt, anvendes åbningsbalancen for så vidt angår opgørelsen af balancesummen. Summen af værdierne fra de deltagende kommuners regnskaber i de to senest afsluttede regnskabsår for de opgaver, der overføres til det kommunale fællesskab, må anvendes for så vidt angår de samlede bruttodrifts- og anlægsudgifter og det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede. Se eventuelt vejledning af 7. april 2016 om kommunale fællesskaber, afsnit 4.2.2, hvor det er forudsat, at der udarbejdes en åbningsbalance ved stiftelsen af et kommunalt fællesskab.

Når der er tale om et kommunalt fællesskab, der alene har aflagt ét årsregnskab, må vurderingen af, om kriterierne for fritagelse for godkendelse i forbindelse med vedtægtsændringer basere sig på oplysninger fra selskabets første regnskab.

Den foreslåede bestemmelse forudsætter, at kommuner ikke vil kunne ophæve eksisterende kommunale fællesskaber og fordele deres opgaver i nye (mindre) kommunale fællesskaber alene med det formål at undgå kravet om Ankestyrelsens godkendelse. Vilkårene for ophævelse af et kommunalt fællesskab, der ikke er omfattet af den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, jf. lovens § 60, stk. 3.

Ligeledes er det forudsat, at en kreds af kommuner ikke efter bestemmelsen vil kunne opdele opgaver, som det i øvrigt ville være naturligt at placere under én ledelse i ét kommunalt fællesskab, mellem flere kommunale fællesskaber alene med det formål at undgå godkendelse af et nyt (stort) kommunalt fællesskab.

Det følger af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at vedtægterne for et kommunalt fællesskab, der i medfør af bestemmelsen ikke er godkendt, skal godkendes efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvis og når det ikke længere måtte opfylde kriterierne for fritagelse for godkendelse.

Ankestyrelsen vil efter § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse uanset fritagelsen for godkendelse være tilsynsmyndighed for kommunale fællesskaber omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse og i forhold til de deltagende kommuner. Ankestyrelsen vil således efter de almindelige regler om tilsynets virksomhed påse lovligheden af samarbejdet, og tilsynets sanktioner efter lovens §§ 50 a-51 vil finde anvendelse i forhold til fællesskabet og medlemmerne af dets (øverste) styrelsesorgan.

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og kommunale fællesskaber omfatter spørgsmålet om, hvorvidt et kommunalt fællesskab opfylder betingelserne for at være fritaget for

godkendelse efter den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Såfremt Ankestyrelsen på grundlag af fremkomne oplysninger må konstatere, at det kommunale fællesskab, som ønskes oprettet, ikke opfylder kriterierne i det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., skal Ankestyrelsen godkende oprettelsen af det nye kommunale fællesskab efter de almindelige regler i § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Såfremt Ankestyrelsens gennemgang af regnskaber for kommunale fællesskaber, hvis vedtægter den i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke har godkendt, giver styrelsen anledning til at antage, at fællesskabet ikke længere opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse, kan Ankestyrelsen indhente supplerende oplysninger fra det kommunale fællesskab. Dette gælder f.eks., hvis de relevante værdier ikke fremgår direkte af det kommunale fællesskabs regnskaber.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. og 2.1.2.2.

Det foreslåede § 60 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at § 60, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse ikke gælder for aftaler omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Efter § 60, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse kan aftaler om samarbejde omfattet af bestemmelsens stk. 1, herunder aftaler om kommunale fællesskaber, ophæves, dersom de deltagende kommuner er enige herom, eller når Ankestyrelsen finder rimelig grund dertil. Efter § 60, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse skal vilkårene for aftalens ophævelse altid godkendes af Ankestyrelsen og fastsættes af denne i tilfælde af uenighed mellem deltagerne.

For ophævelse af aftaler omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil i stedet for lovens § 60, stk. 2 og 3, gælde det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvorefter aftaler om kommunale fællesskaber omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan ophæves på de i aftalen indeholdte vilkår, når et flertal af deltagerne beslutter det. Ændringen vil indebære, at Ankestyrelsen ikke har kompetence til at træffe afgørelse om ophævelse af de nævnte fællesskaber eller til at træffe afgørelse om vilkår for ophævelse af sådanne kommunale fællesskaber, jf. nærmere bemærkningerne til det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt.

Det afgørende for, om det foreslåede § 60 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil finde anvendelse på et kommunalt fællesskab, er, om fællesskabet på tidspunktet for ophævelse eller et eller flere medlemmers udtræden opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, jf. ovenfor i bemærkningerne til det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Det vil ikke være afgørende, om den oprindelige aftale om det kommunale fællesskab

eller senere ændringer heraf er godkendt eller ikke. Se bemærkningerne nedenfor til det foreslåede § 60 a, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2.

Det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at aftaler om kommunale fællesskaber omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan ophæves på de i aftalen indeholdte vilkår, når et flertal af deltagerne beslutter det.

Efter § 60, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse kan aftaler om samarbejde omfattet af bestemmelsens stk. 1, herunder aftaler om kommunale fællesskaber, ophæves, dersom de deltagende kommuner er enige herom, eller når Ankestyrelsen finder rimelig grund dertil. Efter § 60, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse skal vilkårene for aftalens ophævelse altid godkendes af Ankestyrelsen og fastsættes af denne i tilfælde af uenighed mellem deltagerne.

Disse regler vil efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke gælde for aftaler om kommunale fællesskaber omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Ankestyrelsen, der ikke vil have kompetence til at godkende de pågældende aftaler, vil således heller ikke være tillagt kompetence til at træffe beslutning om ophævelse af sådanne aftaler eller om vilkårene for ophævelse af dem.

Det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil indebære, at ophævelse af de omfattede kommunale fællesskaber vil kunne ske, når et flertal af de kommunalbestyrelser, der deltager i det kommunale fællesskab, træffer beslutning herom. Bestemmelsen ændrer ikke på det forhold, at beslutning om ophævelse af samarbejdet kun kan træffes af hver kommunalbestyrelse på et møde, jf. herom de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.6. Beslutning om ophævelse af en aftale om et kommunalt fællesskab omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil således kræve godkendelse i et møde i over halvdelen af de kommunalbestyrelser, der deltager i det kommunale fællesskab. Beslutningen vil ikke kunne overlades til det styrende organ i det kommunale fællesskab, men der er ikke noget til hinder for, at det styrende organ i vedtægterne for fællesskabet vil kunne tillægges beføjelse til at indstille til kommunalbestyrelserne at ophæve fællesskabet.

Det følger endvidere af det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at ophævelse i givet fald vil ske på de vilkår, der er indeholdt i aftalen om det kommunale fællesskab, dvs. på de vilkår, der fremgår af fællesskabets vedtægter. Det følger således forudsætningsvis af bestemmelsen, at vedtægterne for kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse skal omfatte vilkår om ophævelse af samarbejdet. Fastsættelse (og eventuelt ændring) af vilkår for ophævelse kan ske frem til ophævelsen af fællesskabet. Fastsættelse af vilkår for ophævelse indebærer en ændring af de beføjelser, der er afgi-

vet til fællesskabet og/eller af vilkårene herfor og udgør dermed en indholdsmæssig ændring af aftalen om det kommunale fællesskab, der skal godkendes af alle de deltagende kommunalbestyrelser, og det samme vil normalt gælde ændringer af sådanne vilkår, jf. om kommunalbestyrelsernes godkendelse af vedtægtsændringer de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.3. I tilfælde, hvor vedtægterne for et kommunalt fællesskab omfattes af den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse ikke indeholder vilkår om ophævelse, må de deltagende kommuner således optage forhandlinger om og vedtage sådanne vilkår, inden ophævelse kan ske. Sager om uenighed om vilkår for ophævelse vil ikke kunne behandles af tilsynsmyndigheden, men vil kunne indbringes for domstolene.

Det afgørende for, om det foreslåede § 60 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil finde anvendelse på et kommunalt fællesskab, vil være, om fællesskabet på tidspunktet for ophævelsen opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, jf. ovenfor i bemærkningerne til det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Det vil ikke være afgørende, om den oprindelige aftale om det kommunale fællesskab eller senere ændringer heraf er godkendt eller ikke.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2.

Den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at en deltager på de vilkår, der er indeholdt i aftalen, kan udtræde af en aftale omfattende af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Den gældende bestemmelse i § 60 i lov om kommunernes styrelse regulerer ikke de deltagende kommuners muligheder for at udtræde af en aftale efter bestemmelsen, herunder af et kommunalt fællesskab. Hvis der skal være mulighed for, at en eller flere kommuner kan udtræde af en sådan aftale, mens de øvrige deltagere fortsætter samarbejdet, skal dette efter de gældende regler være hjemlet i aftalen, dvs. i vedtægterne for samarbejdet. Er der ikke bestemmelser i samarbejdsaftalen om udtræden, må en eller flere kommuners udtræden efter de gældende regler betragtes som en ophævelse af samarbejdet, som kan ske efter reglerne i § 60, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, i forlængelse af hvilken de tilbageværende deltagere med Ankestyrelsens godkendelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse etablerer en ny aftale om samarbejde.

Den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse skal ses på baggrund af, at Ankestyrelsen ikke vil have kompetence til at godkende aftaler omfattende af det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, og at styrelsen derfor heller ikke vil have kompetence til at godkende ophævelse af sådanne samarbejder, jf. de foreslåede bestemmelser i § 60 a, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, 1. pkt.

Det foreslåede § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil således indebære, at en eller flere deltagere i et kommunalt fællesskab, der efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke skal godkendes af Ankestyrelsen, vil have mulighed for at udtræde af fællesskabet. Beslutningen om udtræden af fællesskabet skal træffes af kommunalbestyrelsen i den udtrædende kommune på et møde, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.6.

Det følger endvidere af det foreslåede § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at udtræden i givet fald vil ske på de vilkår, der er indeholdt i aftalen om det kommunale fællesskab, dvs. på de vilkår, der følger af fællesskabets vedtægter. Det følger dermed forudsætningsvis af bestemmelsen, at vedtægterne for kommunale fællesskaber omfattende af § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse skal omfatte vilkår om udtræden af samarbejdet. Bestemmelsen udelukker ikke, at der frem til en kommunes udtræden af fællesskabet kan ske fastsættelse af og/eller ændring af vilkårene for udtræden. Fastsættelse og indholdsmæssige ændringer af sådanne vilkår indebærer en ændring af aftalen om det kommunale fællesskab, der skal godkendes af alle de deltagende kommunalbestyrelser, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.3. I tilfælde, hvor vedtægterne for et kommunalt fællesskab omfattende af den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse ikke indeholder vilkår om udtræden, må de deltagende kommuner således optage forhandlinger om og vedtage sådanne vilkår, inden en eller flere deltagere kan udtræde. Sager om uenighed om vilkår om udtræden vil ikke kunne behandles af tilsynsmyndigheden, men vil kunne indbringes for domstolene.

Det afgørende for, om det foreslåede § 60 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil finde anvendelse på et kommunalt fællesskab, vil være, om fællesskabet på tidspunktet for et eller flere medlemmers udtræden opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, jf. ovenfor i bemærkningerne til det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Det vil ikke være afgørende, om den oprindelige aftale om det kommunale fællesskab eller senere ændringer heraf er godkendt eller ikke.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2.

Det foreslåede § 60 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at de deltagende kommuner inden for rimelig tid skal orientere Ankestyrelsen om indgåelse, ophævelse og udtræden af aftaler om kommunale fællesskaber, som er fritaget for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt.

Baggrunden for bestemmelsen er, at Ankestyrelsen er tilsynsmyndighed for de kommunale fællesskaber og skal kunne sikre sig, at styrelsen i overensstemmelse med bestemmelsen i § 57, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse modtager regnskaber fra kommunale fællesskaber, der er fritaget for godkendelse. Disse regnskaber vil, som beskrevet ovenfor i de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1., udgøre

grundlaget for Ankestyrelsens tilsyn med, at de kommunale fællesskaber opfylder kriterierne for at være fritaget for godkendelse.

Bestemmelsen fastsætter ikke bestemte krav til orienteringen, men det vil være naturligt, at orientering om oprettelse af et nyt kommunalt fællesskab som minimum omfatter fællesskabets navn, deltagerkommunerne og oplysning om de opgaver, der er overført til varetagelse i fællesskabet. Ved stiftelse af kommunale fællesskaber, der indebærer solidarisk hæftelse, vil orientering f.eks. kunne ske samtidig med, at udkast til vedtægter sendes til Ankestyrelsen med henblik på styrelsens godkendelse efter § 14 i den kommunale lånebekendtgørelse af den solidariske hæftelse, jf. herom nærmere de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1. Godkendelse efter lånebekendtgørelsen forudsætter, at Ankestyrelsen modtager et udkast til den pågældende samarbejdsaftale, dvs. til vedtægterne for samarbejdet.

Det kræves ikke, at alle deltagere orienterer Ankestyrelsen efter bestemmelsen, men alle har ansvar for, at orientering sker.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at Ankestyrelsen også orienteres, når kommuner udtræder af fællesskaber omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det er naturligt, at den kommune, der udtræder af fællesskabet, orienterer Ankestyrelsen herom.

Det fastsættes, at orienteringen skal ske inden for rimelig tid efter indgåelsen, ophævelsen og udtræden af aftaler om kommunale fællesskaber, som er fritaget for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt. En orientering af Ankestyrelsen senest en måned efter indgåelsen, ophævelsen og udtræden af de nævnte aftaler vil i alle tilfælde blive betragtet som en orientering inden for rimelig tid. Konkrete omstændigheder vil kunne medføre, at også en orientering herefter vil kunne betragtes som en orientering inden for rimelig tid.

Orienteringen er ikke en gyldighedsbetingelse for indgåelsen, ophævelsen og udtræden af aftaler om kommunale fællesskaber, som er fritaget for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt. Ankestyrelsen vil i tilfælde af manglende opfyldelse af den handlepligt, som efter den foreslåede bestemmelse vil påhvile en kommunalbestyrelse, kunne anvende de reaktionsmuligheder, som styrelsen har i sin egenskab af kommunal tilsynsmyndighed.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.

Lov om kommunernes styrelse indeholder ikke regler om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber. Det er således aftalen om det kommunale fællesskab, dvs. fællesskabets vedtægter, der udgør hjemmelsgrundlaget for at yde sådant vederlag. Spørgsmålet om vederlæggelse er undergivet Ankestyrelsens prøvelse efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse af vedtægternes hensigtsmæssighed. Udgangspunktet ved Ankestyrel-

sens godkendelse er, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Den foreslåede bestemmelse i § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse fastsætter, at der i aftaler, der er omfattet af det foreslåede § 60 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, kun kan fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i lovens § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Bestemmelsen vil indebære, at der i vedtægterne for kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder, og som derfor ikke skal godkendes af Ankestyrelsen, kun kan fastsættes bestemmelser om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i form af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Der er ved fastsættelsen af bestemmelsen lagt vægt på, at dette er i overensstemmelse med udgangspunktet for tilsynsmyndighedens godkendelse af sådan vederlæggelse i alle kommunale fællesskaber, og at bestemmelsen netop skal gælde for fællesskaber af begrænset økonomisk størrelse. Se også afsnit 2.1.2.3. i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen vil indebære, at der ikke i vedtægter for kommunale fællesskaber, der er fritaget for kravet om godkendelse, gyldigt kan fastsættes vedtægtsbestemmelser om anden vederlæggelse end diæter og godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Der vil kun kunne ydes diæter eller godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis det er fastsat i vedtægterne. Det vil i vedtægterne kunne fastsættes, at der ydes både diæter og godtgørelse for tabt dokumenteret arbejdsfortjeneste, eller at en af delene ydes.

Diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ydes i givet fald efter § 16 a, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse og de i medfør heraf fastsatte regler.

Betaling af dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at den pågældende har lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af hvervet som medlem af et styrende organ i et kommunalt fællesskab. Retten til erstatning omfatter alle økonomiske ydelser, der mistes ved fraværet, herunder feriegodtgørelse, manglende pensionsindbetalinger m.v. Erstatning ydes for selve mødetiden m.v. og den samlede rejsetid i forbindelse med mødet m.v. Forberedelsestid i forbindelse med møder m.v. kan ikke indgå i erstatningsberegningen. Kun hvis indholdet eller karakteren af vedkommendes arbejde gør, at medlemmet lider tab ud over dette tidsrum, kan dette tab erstattes.

Det er ved bestemmelsen, som efter bestemmelsen i § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, der vedrører ydelse af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer for varetagelsen af kommunale hverv, forudsat, at offentligt ansatte

ikke kan modtage diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der er et led i de pågældendes tjeneste. Bestemmelsen vil altså ikke give mulighed for, at offentligt ansatte, herunder kommunalt ansatte, der som led i deres arbejde varetager et hverv som medlem af et styrende organ i et kommunalt fællesskab, kan modtage diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i den forbindelse.

Bestemmelsen regulerer fastsættelse efter lovens ikrafttræden af vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber, der opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Lovforslaget vil således ikke berøre eksisterende kommunale fællesskabers muligheder for også efter lovens ikrafttræden at udbetale vederlæggelse til medlemmer af de styrende organer i overensstemmelse med vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse, der er godkendt af det kommunale tilsyn. Dette gælder også for kommunale fællesskaber, der efter lovforslaget er fritaget for godkendelse.

Lovforslaget regulerer ikke fastsættelsen af vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber, der ikke er fritaget for godkendelse efter det foreslåede § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.3.

Til § 2

Til nr. 1

Den gældende § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder fastsætter, at loven ikke gælder for virksomheder, der er godkendt i henhold til § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Med den foreslåede bestemmelse ændres § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder således, at bestemmelsen fastsætter, at loven ikke gælder for virksomheder, der er omfattet af § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Bestemmelsen er en konsekvensændring, der indebærer, at lov om visse erhvervsdrivende virksomheder fortsat ikke gælder for nogen aftaler om samarbejder omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Til § 3

Til nr. 1

Af beredskabslovens § 10, stk. 3, fremgår, at samordning af kommuners redningsberedskab skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Med den foreslåede bestemmelse ændres beredskabslovens § 10, stk. 3, således, at bestemmelsen i stedet fastsætter, at samordning af kommuners redningsberedskab er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Bestemmelsen er en konsekvensændring, der indebærer, at den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse, hvorefter aftaler om kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder, er fritaget for Ankestyrelsens godkendelse, også gælder for kommunale fællesskaber på beredskabsområdet.

Til § 4

Til nr. 1

Af § 2 i lov om overdragelse af Aalborg og Odense Lufthavne fremgår, at vedtægter og ændringer i disse for kommunale fællesskaber skal godkendes af de kommunale tilsynsmyndigheder samt af trafikministeren.

Den foreslåede bestemmelse ændrer § 2 i lov om overdragelse af Aalborg og Odense Lufthavne således, at det af bestemmelsen i stedet fremgår, at kommunale fællesskabers vedtægter og ændringer i disse skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed efter reglerne i §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse samt af transport-, bygnings- og boligministeren.

Ændringen tydeliggør, at ændringer af vedtægterne for de to lufthavne, der i dag er kommunale fællesskaber, ligesom ændringer af vedtægterne for andre kommunale fællesskaber fritages for tilsynsmyndighedens godkendelse, i det omfang det følger af den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse. Odense Lufthavn opfylder i dag kriterierne for at blive omfattet af den foreslåede fritagelse for tilsynsmyndighedens godkendelse. Samtidig tager ændringen højde for den eksisterende myndighedsstruktur på tilsynsområdet, hvor Ankestyrelsen fører tilsyn med alle kommuner og kommunale fællesskaber.

Til § 5

Til nr. 1

Det gældende § 6, stk. 3, 2. pkt., i havneloven fastsætter, at de kommunale tilsynsmyndigheders afgørelse om godkendelse af et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne træffes efter indhentet udtalelse fra transportministeren.

Den foreslåede bestemmelse ændrer havnelovens § 6, stk. 3, således at det i bestemmelsens ændrede 2. pkt. fastsættes, at den kommunale tilsynsmyndighed efter §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse godkender aftaler om et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne, og således at det i et nyt 3. pkt. fastsættes, at sådanne aftaler også skal godkendes af transport-, bygnings- og boligministeren.

Det følger af den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse, at kommunale fællesskaber, herunder kommunale fællesskaber om drift af havne, ikke skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, hvis de opfylder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder. Den foreslåede ændrede affattelse af havnelovens § 6, stk. 3, 2. pkt., tydeliggør dette. Samtidig tager ændringen højde for den eksisterende myndighedsstruktur på tilsynsområdet, hvor Ankestyrelsen fører tilsyn med alle kommuner og kommunale fællesskaber.

Det nye § 6, stk. 3, 3. pkt., i havneloven sikrer, at transport-, bygnings- og boligministeren, selv om nogle aftaler om kommunale fællesskaber efter den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse ikke skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, fortsat har kompetence til at tage stilling til alle aftaler om kommunale fællesskaber om drift af havne.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2018.

I *stk. 2* foreslås, at lovforslagets § 1 ikke finder anvendelse på anmodninger efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der er modtaget af Ankestyrelsen før lovens ikrafttræden.

Anmodninger modtaget af Ankestyrelsen før lovens ikrafttræden skal således efter bestemmelsen fortsat færdigbehandles af Ankestyrelsen efter de gældende regler. Ankestyrelsens afgørelser om sådanne anmodninger kan, hvis afgørelsen ikke giver fuldt ud medhold, fortsat indbringes for Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. § 52, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Der er herved lagt vægt dels på forventningerne hos de kommuner eller det kommunale fællesskab, som har anmodet om godkendelse af vedtægter eller vedtægtsændringer, om at få denne godkendelse, dels på, at Ankestyrelsen, såfremt

lovforslaget omfattede allerede indgivne anmodninger, måtte standse behandlingen af sådanne for at søge oplysninger om, hvorvidt det omhandlede kommunale fællesskab opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse efter den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse. Dette ville – afhængig af sagens karakter og af, hvor langt fremskreden sagsbehandlingen ved lovens ikrafttræden er – kunne være mere ressourcekrævende end at færdigbehandle godkendelsessagen.

Kommuner eller kommunale fællesskaber, der forinden lovens ikrafttræden har anmodet om godkendelse af vedtægter eller vedtægtsændringer for et kommunalt fællesskab, der opfylder kriterierne for fritagelse for godkendelse efter den foreslåede § 60 a i lov om kommunernes styrelse, vil kunne tilbagekalde en sådan anmodning, inden Ankestyrelsen har færdigbehandlet den. Efter lovens ikrafttræden vil de kunne oprette det nye kommunale fællesskab eller foretage vedtægtsændringen uden godkendelse fra Ankestyrelsen, men dog med orientering af Ankestyrelsen.

Til § 7

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed. Efter bestemmelsen gælder loven ikke for Færøerne og Grønland.

Lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 1, finder ikke anvendelse for Færøerne og Grønland. Det samme gælder for de i lovforslagets §§ 4 og 5 nævnte love (havneloven og lov om overdragelse af Aalborg og Odense Lufthavne) og de foreslåede ændringer hertil.

Lov om erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovforslagets § 2, er delvis sat i kraft for Færøerne og Grønland. Beredskabsloven, jf. lovforslagets § 3, er delvis sat i kraft for Grønland. De i §§ 2 og 3 foreslåede ændringer skal ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 60. Aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser efter denne lov, kræver, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen, godkendelse fra Ankestyrelsen.

Stk. 2. ---

§ 5. Loven gælder ikke for

1) virksomheder, der er godkendt i henhold til § 60 i lov om kommunernes styrelse ---

Stk. 2. ---

§ 10 ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Samordning af kommuners redningsberedskab skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse.

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 60, stk. 1, indsættes efter »Ankestyrelsen«: », jf. dog § 60 a«.

2. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, kræver ikke godkendelse fra Ankestyrelsen. § 60, stk. 2 og 3, gælder ikke for sådanne aftaler.

Stk. 2. Aftaler omfattet af stk. 1 kan ophæves på de vilkår, der er indeholdt i aftalen, når et flertal af deltagerne beslutter det. En deltager kan udtræde af en sådan aftale på de vilkår, der er indeholdt i aftalen.

Stk. 3. Deltagerne orienterer inden for rimelig tid Ankestyrelsen om indgåelse, ophævelse og udtræden af aftaler omfattet af stk. 1.

Stk. 4. I aftaler omfattet af stk. 1 kan kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.«

§ 2

I lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1295 af 15. november 2013, som ændret senest ved § 12 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 5, stk. 1, nr. 1, ændres »godkendt i henhold til« til: »omfattet af«.

§ 3

I beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 10, stk. 3, ændres »skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, jf.« til: »er omfattet af«.

Stk. 4. ---

§ 2. Kommunale fællesskabers vedtægter og ændringer i disse skal godkendes af de kommunale tilsynsmyndigheder samt af trafikministeren.

§ 6 ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. To eller flere kommunalbestyrelser kan drive én eller flere havne som nævnt i stk. 1, nr. 2 eller 3, som et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse. De kommunale tilsynsmyndigheders afgørelse om godkendelse af et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne træffes efter indhentet udtalelse fra transportministeren.

Stk. 4. ---

§ 4

I lov nr. 293 af 28. april 1997 om overdragelse af Aalborg og Odense Lufthavne foretages følgende ændring:

1. I § 2 ændres »de kommunale tilsynsmyndigheder samt af trafikministeren« til: »den kommunale tilsynsmyndighed efter §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse samt af transport-, bygnings- og boligministeren«.

§ 5

I lov om havne jf. lovbekendtgørelse nr. 457 af 23. maj 2012, som ændret ved § 3 i lov nr. 658 af 6. juni 2016, foretages følgende ændring:

1. § 6, *stk. 3*, *2. pkt.*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Den kommunale tilsynsmyndighed godkender efter §§ 60 og 60 a i lov om kommunernes styrelse aftaler om et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne. Sådanne aftaler skal også godkendes af transport-, bygnings- og boligministeren.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Stk. 2. § 1 finder ikke anvendelse på anmodninger efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der er modtaget af Ankestyrelsen før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.